

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
освітнього компонента
АНІМАЦІЙНА ПРАКТИКА

підготовки	<u>бакалавра</u>
спеціальності	<u>231 Соціальна робота</u>
освітньо-професійної програми	<u>Соціальна робота. Соціальна педагогіка</u>

Силабус анімаційної практики підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-професійною програмою Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Розробник: Лякішева Анна Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Чернета С.Ю.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С.Ю.)

I. ІНФОРМАЦІЙНИ ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Денна форма навчання	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота, Соціальна робота. Соціальна педагогіка бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 2
Семестр 4		
Самостійна робота 112 год.		
Консультації 8 год.		
Форма контролю: залік		
Кількість годин/кредитів 120/4		

II. Інформація про викладача

Викладач: Лякішева Анна Володимирівна
Науковий ступінь: доктор педагогічних наук,
Вчене звання: професор
Посада: професор кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
Контактна інформація
Телефон: +380505731429,
Електронна пошта: lyakisheva.anna@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис практики

1. Анотація практики. Відповідно до Положення про проведення практики здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки практика здобувачів освіти є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців різних освітніх рівнів кожної галузі, спеціальності та освітньо-професійної програми. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми денної форми навчання, її види, тривалість і терміни визначені в навчальних планах.

Анімаційна практика бакалаврів соціальної роботи обумовлена специфікою процесу становлення і розвитку соціальної роботи в Україні та професії соціального педагога/працівника. Практика здобувачів вищої освіти передбачає формування та вдосконалення організації освітнього процесу, використання нестандартних підходів до вирішення педагогічних проблем, впровадження експериментів, здійснення творчого пошуку ефективних шляхів взаємодії, вміння запроваджувати новітні технології навчання, оригінальні педагогічні ідеї, інноваційні методи, прийоми і форми організації пізнавальної діяльності.

2. Пререквізити: «Вступ до соціальної роботи», «Соціальна педагогіка», «Соціокультурна анімація».

Постреквізити: «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти», «Соціальна геронтологія», проходження виробничих практик.

4. Метою анімаційної практики підготовки бакалавра є формування у здобувачів освіти практичних професійних умінь і навичок, поглиблення практичної готовності щодо планування, реалізації та оцінювання результатів анімаційної діяльності, формування готовності здійснювати анімаційну діяльність.

Основні завдання анімаційної практики:

- вивчення системи соціокультурної анімаційної діяльності відповідної бази практики;
- організація і проведення дозвіллевої, оздоровчої, просвітницької анімаційної роботи з тимчасовим колективом;
- удосконалення комунікативних, організаційних, аналітичних умінь і професійно-значущих особистісних якостей.

Відповідно до освітньо-професійної програми Соціальна педагогіка. Соціальна робота у ході вивчення освітнього компонента “Анімаційна практика” підготовки бакалавра у студентів необхідно сформулювати **загальні і фахові (спеціальні) компетентності:**

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної і соціально-педагогічної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК 2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних і соціально-педагогічних процесів.

ФК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних і соціально-педагогічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних і соціально-педагогічних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК 12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту; сприяти соціальній інтеграції вразливих категорій населення, дітей та молоді з інвалідністю у соціальному середовищі.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв’язувати завдання у сфері соціальної роботи і соціальної педагогіки, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення профілактичних, реабілітаційних та інших заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв’язання

конфліктів, попередження соціальних ризиків, різних видів насильства та складних життєвих обставин.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань

ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 24. Дотримуватися активного способу життя, впроваджувати його в особисту та професійну діяльність; використовувати методи соціально-виховної й анімаційної діяльності у роботі з різними категоріями клієнтів, сім'ями, дітьми та молоддю.

ПРН 25. Здійснювати соціально-педагогічну і соціально-правову підтримку, соціальну інтеграцію вразливих категорій населення, дітей та молоді з інвалідністю у соціальному середовищі.

5. Організація практики

Базою практики можуть бути різні види установ, служб, закладів, організацій у соціальній сфері різних форм власності, які здійснюють соціокультурну анімаційну діяльність: дитячі оздоровчі табори (у тому числі шкільні оздоровчі табори), виховні організації, громадські, благодійні організації, центри місцевої активності, дитячі розважальні центри тощо.

Важливою умовою якості підготовки здобувачів освіти в умовах обмеженого навчального часу, що відводиться на практику, є ретельна підготовка здобувачів освіти до цього виду діяльності.

Здобувач освіти повинен:

- до початку практики отримати від керівника практики фахової кафедри інформацію щодо порядку оформлення необхідних документів;
- взяти участь у настановній та підсумковій конференціях по практиці;
- своєчасно прибути на базу практики;
- своєчасно виконувати всі види робіт, передбачених програмою практики і відповідними інструкціями, старанно готуватись до кожного виду діяльності ;
- бути зразком відповідальності, організованості, дисциплінованості, ввічливості, працьовитості;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку установи, закладу, де проходить практику;
- за необхідності і вимог закладу-базы практики пройти медогляд;
- проявляти свою професійну компетентність;
- вести щоденник практики;
- у щоденнику відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження, роздуми, зауваження керівників практики та власні пропозиції й рекомендації щодо оптимізації та проведення практики;
- організовувати свою роботу відповідно до вимог, правил внутрішнього розпорядку закладу, в якій він проходить практику, розпоряджень адміністрації керівників практики;
- після закінчення практики студент протягом трьох днів завершує підготовку необхідних методичних матеріалів та документації.

Керівник практики від закладу вищої освіти:

- забезпечує проведення настановної та звітної конференцій практики;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечує високу якість її

проходження згідно з програмою;

- контролює забезпечення нормальних умов праці студентів;
- оцінює результати виконання програми практики;
- бере участь у вирішенні конфліктних ситуацій, у разі їх виникнення;
- організовує проведення інструктажів з практики.

Програма проходження практики передбачає наступні етапи:

Програма проходження практики передбачає наступні етапи:

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Участь в організаційно-методичній настановній конференції з виробничої практики; знайомство з програмою практики і вимогами до оформлення її результатів. Складання індивідуального плану на період практики. Консультації з керівником щодо проведення та організації практики.
2. Ознайомлювальний	Ознайомлення з умовами проходження практики, з завданнями, програмою, звітною документацією з практики, з розподілом за її об'єктами.
3. Основний	Складання індивідуального плану роботи, практична діяльність відповідно до плану, попередня розробка організаційних форм роботи, характеристика організації соціокультурної анімаційної діяльності бази практики, розробка структурно-функціональної моделі самоврядування тимчасового колективу, звіт-аналіз організації практикантом соціокультурної анімаційної діяльності у ввіреному структурному підрозділі тимчасового колективу, розробка і проведення заходу соціокультурної анімації з тимчасовим колективом, профорієнтаційного заходу, тренінгу, консультації з методистом та викладачами - керівниками практики. Виконання основних завдань практики, аналіз та обговорення отриманих результатів.
4. Підсумковий	Оформлення звіту з практики, отримання письмової характеристики з місця проходження практики, в яку вноситься оцінка роботи практиканта. Всі звітні матеріали здаються для здійснення контролю керівнику практики.

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітуються про виконання завдання практики.

Форми звітності здобувача вищої освіти за практику:

1. **Щоденник практики**, в якому подається індивідуальний план роботи, щоденні спостереження, результати. У щоденнику відображається робота практики на по дням. *Максимальна кількість балів – 15.*

2. **Характеристика організації** соціокультурної анімаційної діяльності бази практики)

Максимальна кількість балів – 20.

Зразок характеристики організації

Назва організації.

Місце розташування.

Форма власності.

Джерела фінансування.

Нормативно-правова база.

Концептуальні засади організації соціокультурної анімаційної діяльності.

Організація побуту.

Організація соціального досвіду.

Організація індивідуальної допомоги.

Аналіз плану роботи організації на період проходження практики (основні напрями, форми й методи роботи, урахування у плануванні особливостей тимчасового колективу на період проходження практики). Організаційна структура. Штат працівників (кількість, посади, зміст посадових обов'язків).

3. **Розробка структурно-функціональної моделі** самоврядування тимчасового колективу. *Максимальна кількість балів – 20.*

4. **Звіт-аналіз організації практикантом** соціокультурної анімаційної діяльності у ввіреному структурному підрозділі тимчасового колективу. *Максимальна кількість балів – 10.*

Алгоритм звіту-аналізу:

Обґрунтованість змісту й форм організації соціокультурної анімаційної діяльності особливостями конкретного тимчасового колективу.

Основні напрями, форми й методи роботи.

Ступінь, форми й методи залучення членів тимчасового колективу до організації роботи.

Оцінка результатів роботи.

5. Розробка і проведення заходу соціокультурної анімації з тимчасовим колективом, та профорієнтаційного заходу. *Максимальна кількість балів – 20.*

6. Проведення тренінгу з формування безпечної поведінки в соціальних мережах. *Максимальна кількість балів – 15.*

7. *Характеристика*, яку складає керівник практики від закладу, з його □ підписом та печаткою закладу.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Під час виробничої практики здобувачі освіти повинні виконати наступні індивідуальні завдання :

1. Скласти календарний план роботи.
2. Скласти графік відвідування місця проходження практики.
3. Оформити щоденник практики.
4. Ознайомитись з закладом, установою, його історією, традиціями, структурою, керівниками та скласти характеристику
5. Розробити структурно-функціональну модель самоврядування тимчасового колективу.
6. Зробити звіт-аналіз організації практикантом соціокультурної анімаційної діяльності у ввіреному структурному підрозділі тимчасового колективу.
7. Розробити та провести виховний захід з соціокультурної анімації з тимчасовим колективом. Провести профорієнтаційний захід.
8. Провести тренінг з формування безпечної поведінки в соціальних мережах.
9. Оформити та захистити матеріали практики.

7.Оцінювання результатів практики

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
Ведення щоденника практики та представлення матеріалів . Написання і захист звіту з практики	15 балів
Характеристика організації соціокультурної анімаційної діяльності (бази практики)	20 балів

Структурно-функціональна модель самоврядування тимчасового колективу	20 балів
Звіт-аналіз організації практикантом соціокультурної анімаційної діяльності у ввіреному структурному підрозділі тимчасового колективу	10 балів
Розроблений і проведений захід соціокультурної анімації з тимчасовим колективом, та профорієнтаційний захід.	20 балів
Тренінг з формування безпечної поведінки в соціальних мережах.	15 балів
Сума	100

8. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Уся політика оцінювання базується на врахуванні Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки, Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань практики;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

У разі здобуття неформальної/інформальної освіти під час проходження практики, визнання її результатів здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Критерії оцінювання проходження здобувачами освіти виробничої практики:

Загальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти за проходження виробничої практики – 100.

100-90 балів – здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали, оформив їх відповідно до вимог. На захисті практики допустив незначні помилки під час відповіді на запитання, що не впливають на розуміння навчального матеріалу та вміння ним оперувати.

89-82 бали – здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали практики, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки при підготовці звіту; у відповідях на запитання на захисті практики спостерігається часткове нерозуміння матеріалу, труднощі при оперуванні ним.

81-75 балів – здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали практики, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому є недоліки у звітній документації; у відповідях на запитання спостерігається часткове неусвідомлення матеріалу, труднощі оперування ним.

74-67 балів – здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали практики. При оформленні звітної документації спостерігаються помилки; у щоденнику недостатньо

спостережень, висновків про проведення запланованих видів завдань; зміст звіту недостатньо аргументований; у відповідях на запитання відчувається недостатній рівень знань.

66-60 балів – здобувач вищої освіти підготував усі необхідні матеріали практики, проте є суттєві зауваження щодо якості їхнього оформлення; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики; щоденник, звіт оформлені неправильно; у відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях.

65-0 – здобувач освіти підготував частину матеріалів практики, при оформленні яких спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики; неправильно оформлені щоденник, звіт; при відповіді на запитання допускаються грубі помилки, що свідчать про нерозуміння навчального матеріалу. Характеристика керівника від бази практики має позитивну оцінку, проте у ній є зауваження щодо проходження практики даним здобувачем освіти.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

9. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Після закінчення практики у тижневий термін (або до дати вказаної як дедлайн) кожен здобувач освіти повинен подати керівнику практики для захисту пакет звітної документації. Після перевірки керівником практики документації практики, поданої здобувачем освіти, відбувається захист в присутності комісії. Терміни проведення заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У разі не отримання заліку, здобувач освіти може перездати його двічі. У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за практику.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вайнола Р. Х. Особистісний розвиток майбутнього соціального педагога в процесі професійної підготовки : монографія / за ред. С. О. Сисоєвою ; М-во науки і освіти України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. К. : Вид-во ХНРБЦ, 2008. 460 с.
2. Інтегрований курс соціально-педагогічної теорії і практики : навч. посіб. / Біла О. О., Богданова І. М., Курлянд З. Н. та ін. ; за ред. І. М. Богданової. Одеса: Пальміра, 2005. 538 с.
3. Караман О. Л., Степаненко В. І., Юрків Я. І. Наскрізна програма з практики зі спеціальності 231 Соціальна робота, освітня програма «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія»: навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти, організаторів і керівників практики. К.: Талком, 2022. 138 с.

4. Організація соціально-педагогічної та психологічної практики студентів ВНЗ (спеціальності «Соціальна педагогіка») : навч.-метод. посіб. / М. О. Докторович та ін. ; за ред. Я. І. Журецького. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. К. : Ленвіт, 2013. 311 с.
5. Пожидаєва О. В. Особливості практичної підготовки майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах України. *Науковий часопис : зб. ст.* Сер. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. 2010. № 11. С. 92–101.
6. Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки / затвердженого 11.09. 2020 р. URL : https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_provedennia_praktyky_studentiv.pdf
7. Соціальна робота : навчально-методичне забезпечення ОПП Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота освітнього ступеня Бакалавр / за заг. ред. С. Чернети, Н. Корпач. Луцьк : Волинськ.. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 822 с.
8. Proctor E. The Pursuit of Quality for Social Work Practice: Three Generations and Counting. *J Soc Social Work Res*, 8 (3): 335–353. DOI: 10.1086/693431
9. Sheppard R. (2020). Social work theory and methods: The essentials, *Aotearoa New Zealand Social Work*, 32 (1) <https://doi.org/10.11157/anzswj-vol32iss1id712>.
10. Suhail, M. (2021). *Social Work Practice in Industry: Scope and Functions. Areas of Social Work Practice* (pp. 211–220). Publisher: AlterNotes Press.

Інформаційні ресурси

1. Методи навчання та їх класифікація. Сайт «Osvita.Ua» URL : <http://osvita.ua/school/theory/780/>
2. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. URL : http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc
3. Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах. URL : <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnistu-vishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688>
4. Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі URL : <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1488/1/Особливості,%20проблеми%20та%20шляхи%20активізації%20самостійної%20роботи%20студентів.pdf>